

Maaseutuohjelma 2014–2020

Uusimaa

Hankehallinnointikoulutus 15.1.2018

Kustannukset, kustannusmallit ja kustannusten
tukikelpoisuus

Juha Mäkinen
Uudenmaan ELY-keskus

Esityksessä mm.

- Kilpailutus / hintatason selvitys
- Eri rahoitusosuudet hankkeessa
- Tulojen huomioiminen
- Kustannusmallit

Hankkeen tukikelpoiset ja hyväksyttävät välittömät kustannukset

- Tukipäätöksen kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman mukaiset kustannukset.
- Tukipäätöksen mukainen kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma sitovat hankkeen toteuttajaa toimenpidetasolla.
- Jos esim. hankkeen hyväksytyssä hankesuunnitelmassa ja kustannusarviossa ei esitetä ostopalveluja, ne eivät ole hankkeelle tukikelpoisia, eikä niitä voida hakea maksatuksessa.
- Toteuttajan on seurattava kustannusten ja rahoitusosuuksien toteutumista.

Hankkeen tukikelpoiset ja hyväksyttävät välittömät kustannukset

- Hankkeen toteuttamisaikana syntyneet, hankkeen toteuttamisesta aiheutuneet ja toteuttamisaikaan kohdistuvat kustannukset.
- Ennen hankkeen alkamista tai sen päättymisen jälkeen syntyneet kustannukset eivät ole tukikelpoisia, vaikka ne liittyisivätkin hankkeeseen.
  - Hanke katsotaan aloitetuksi, kun...
  - Rakentamisen suunnittelukustannukset
- Organisaation tavanomaisesta toiminnasta aiheutuvia kustannuksia ei korvata.

Hankkeen tukikelpoiset ja hyväksyttävät välittömät kustannukset

- Lopulliset kustannukset syntyvät, kun ensin mahdolliset tulot, alennukset, hyvitykset tai palautukset on vähennetty haettavasta kustannuksesta.
- Henkilökohtaisten jäsen- tai etukorttien käyttäminen ei ole hyväksyttävää tuetun hankkeen hankinnoissa.
- Kustannusten kohtuullisuus tulee selvittää tukipäätöksen ehtojen mukaisesti.
- Mikäli kustannusten kohtuullisuutta ei ole selvitetty tai tuensaajalla ei ole esittää asiasta dokumentteja, voi se johtaa tuen menettämiseen hankinnan osalta.

Hankinnat ja kustannusten kohtuullisuus

- Hankintojen on oltava hyväksytyhän hankesuunnitelman mukaisia.
- Hankkeessa toteutettavat hankinnat ja niiden kilpailutus on hyvä suunnitella huolella.
- Hankkeen toteuttaja vastaa siitä, että kustannusten kohtuullisuus on selvitetty ja dokumentoitu.

Hankinnat, jotka eivät kuulu julkisen hankintalain piiriin

- 0 – 2500 euroa
- Kun hankinnan hinta on yli 2 500 euroa, mutta alle 60 000 euroa, maksuhakemukseen liitetään selvitys hankinnan tavanomaisesta hintatasosta.
- Tavanomainen hintataso voidaan todentaa hankkimalla vähintään kolme vertailukelpoista tarjousta, jonka perusteella kustannusten kohtuullisuus on todennettavissa.
- Hintavertailuja on mahdollista tehdä myös internetin kautta ja tulostaa hintatiedot maksuhakemuksen liitteeksi.

Julkisen hankintalain piiriin kuuluvat hankinnat

- Hankintalakia (348/2007) sovelletaan 60 000 euron ja sen ylimeneviin tavara- ja palveluhankintoihin sekä rakentamisen osalta yli 150 000 euron investointeihin.
- Tukitaso, tuki, yli puolet hankinnan arvosta.
- Kansallisen kynnysarvon ylittävät hankinnat on ilmoitettava työ- ja elinkeinoministeriön ylläpitämässä sähköisessä HILMA-palvelussa.

www.hankintailmoitukset.fi

Lähipiirihankinnat

- Jos hankinta on tehty
  - tuensaajalta (hankehenkilöstöltä, organisaation henkilöstöltä) tuensaajan perheen jäseneltä
  - tuensaajan tai hänen perheenjäsentensä määräysvallassa olevalta yritykseltä tai
  - tuensaajan yrityksen johtavassa asemassa olevalta henkilöltä
- Myönnetään tukea vain, kun hankinnasta on saatu vähintään kolme tarjousta asianmukaisilta tahoilta.

Välittömät ja välilliset kustannukset

- Hankkeen kustannusrakenne muodostuu välittömistä eli todennettavista ja välillisistä eli ei-todennettavista kustannuksista.
- Välittömiä kustannuksia ovat hankkeen sisällön toteuttamisesta aiheutuneet kustannukset.
- Välillisiä kustannuksia ovat hanketoimijan yleisluonteiset kustannukset.
- Pääsääntöisesti välillisiä kustannuksia korvataan 24 prosentin mukaan hankkeen hyväksyttävistä palkkakustannuksista.
- Mikäli hankkeessa on erityisen paljon matkakustannuksia, voidaan välillisiä kustannuksia korvata 15 prosentin mukaan hyväksyttävistä palkkakustannuksista. Tällöin matkakustannukset korvataan toteutuneiden todellisten kustannusten mukaisesti.

Kustannusmallit

Flat rate 24 prosenttia

Välittömät kustannukset	Välilliset kustannukset
Palkkakustannukset Palkkakustannukset, jotka aiheutuvat hankkeen toteutuksesta ja jotka voidaan osoittaa kuuluvat hankkeelle kokoaikaisella tuntikirjapidolla.	Toimistokustannukset Toimiston siivous, tietopalvelu esimerkiksi ylläpito, sähköposti, tietoturva, palvelintilan vuokra, toimistotarvikke- ja kalustehankinnat, posti- ja kopiokulut, toimiston vakuutukset.
Palkkiot Esim. palkkiot, jotka maksetaan asiantuntijalle, kouluttajalle.	Hankehenkilöstön matkakustannukset Vain hankehenkilöstön kotimaan- ja ulkomaanmatkakustannukset ml. päivärahat ja majoituskulut.
Vuokrat Ulkopuolisten tilojen vuokrat, esim. koulutus tai info-tilaisuuteen.	Hankehenkilöstön osallistumismaksut kouluksiin ja Vain hankehenkilöstön osallistumismaksut koulutuksiin ja seminaareihin
Ostopalvelut Esim. palkanlaskenta ja kirjanpito, mikäli eivät sisälly palkkakustannuksiin, muut ostopalvelut.	Hankehenkilöstön työterveyskustannukset
Muut välittömät kulut Muut matkakustannukset kuin hankehenkilöstön matkakustannukset, viestintäkustannukset (kotisivujen päivitys ja ylläpito, esitteet, lehdet, tiedotteet, ilmoituskustannukset, pienet mainostuotteet, esim. kynät, karkit).	Hankehenkilöstön käyttöön varatuista toimitiloista ja koneista ja laitteista aiheutuvat kustannukset Toimitilojen vuokrat, kone- ja laitehankinnat, puhelinkulut ja puhelimet.
	Tarjoilukustannukset Kaikki tarjoilukustannukset, myös eri tilaisuuksien tarjoilut ja talkootarjoilut.
	Ohjausryhmäkustannukset Sis. kaikki ohjausryhmät kustannukset esim. Ohjausryhmän matkakustannukset, ohjausryhmä palkkiot, ohjausryhmän tarjoilut, ohjausryhmän tilavuokrat.

Kustannusmallit

Flat rate 15 prosenttia

Välittömät kustannukset	Väilliset kustannukset
Palkkakustannukset Palkkakustannukset, jotka aiheutuvat hankkeen toteutuksesta ja jotka voidaan osoittaa kuuluvat hankkeelle kokoaikaisella tuntikirjapidolla.	Toimistokustannukset toimiston siivous, tietopalvelu esimerkiksi ylläpito, sähköposti, tietoturva, palvelintilan vuokra, toimistotarvikke- ja kalustehankinnat, posti- ja kopiokulut, toimiston vakuutukset.
Palkkiot Esim. palkkiot, jotka maksetaan asiantuntijalle, kouluttajalle.	Hankehenkilöstön osallistumismaksut kouluksiin ja seminaareihin vain hankehenkilöstön osallistumismaksut koulutuksiin ja seminaareihin.
Matkakustannukset Hankkeen kaikki kotimaan- ja ulkomaanmatkakustannukset ml. päivärahat ja majoituskulut. Myös hankehenkilöstön matkakustannukset.	Hankehenkilöstön työterveyskustannukset
Vuokrat Ulkopuolisten tilojen vuokrat, esim. koulutus tai info-tilaisuuteen.	Hankehenkilöstön käyttöön varatuista toimitiloista ja koneista Toimitilojen vuokrakustannukset, kone- ja laitehankinnat, puhelinkulut ja puhelimet.
Ostopalvelut esim. palkanlaskenta ja kirjanpito, mikäli eivät sisälly palkkakustannuksiin, muut ostopalvelut.	Tarjoilukustannukset Kaikki tarjoilukustannukset, myös eri tilaisuuksien tarjoilut ja talkootarjoilut.
Muut välittömät kulut Muut matkakustannukset kuin hankehenkilöstön matkakustannukset, viestintäkustannukset (kotisivujen päivitys ja ylläpito, esitteet, lehdet, tiedotteet, ilmoituskustannukset, pienet mainostuotteet, esim. kynät, karkit)	Ohjausryhmäkustannukset Sis. kaikki ohjausryhmät kustannukset esim. Ohjausryhmän matkakustannukset, ohjausryhmä palkkiot, ohjausryhmän tarjoilut, ohjausryhmän tilavuokrat.

Kustannusmallit

- Kustannusten maksaminen yksinomaan toteutuneiden kustannusten perusteella, todelliset kustannukset.
- Lump sum?

Palkkakustannukset

- Tukikelpoisia kustannuksia ovat hankkeeseen palkattujen työntekijöiden kohtuulliset palkkakustannukset
- Mukaan lukien lomarahat, -palkka ja -korvaus, jotka ovat syntyneet hankkeen toteutusajalta ja jotka ovat todennettavissa kirjanpidosta.
- Kohtuullisiksi katsotaan palkat, joita maksetaan yleisesti vastaavasta tehtävästä.
- Tukikelpoisia kuluja ovat myös palkkojen lakisääteiset henkilöstösivukulut kuten sosiaali- ja eläketurvamaksut.
- Lakisääteisistä sivukuluista hankkeelle voidaan osoittaa se osuus, joka tosiasiallisesti jää työnantajan kuluksi
  - Esimerkiksi työnantajan työttömyysvakuutusmaksusta vähennetään työntekijän työttömyysvakuutusmaksun osuus.

Palkkiot

- Tyypillinen palkkio hankkeessa on ulkopuoliselle asiantuntijalle maksettava palkkio. Palkkioita voidaan hakea maksuun, mikäli ne ovat hyväksytyt hankesuunnitelman mukaisia kustannuksia.
- Palkkioiden on oltava kohtuullisia. Kohtuullisiksi katsotaan summat, joita maksettaisiin vastaavanlaisesta tehtävästä tai kokouksesta.
- Maksuhakemukseen sisältyvistä palkkiokustannuksista esitetään kopio sopimuksen tai muun asiakirjan kohdasta, jonka perusteella palkkio maksetaan.

Lisää kustannuksia: Vuokrat ja ostopalvelut

- Vuokrat
  - Hankkeen välittömiä vuokratkustannuksia ovat vain ulkopuolisten tilojen vuokrat, esim. koulutus- tai infotilaisuuteen.
  - Hankehenkilöstön käyttöön varattujen toimitilojen vuokrat ovat välillisiä kustannuksia.
- Ostopalvelut
  - Ostopalvelut ovat ulkopuolisilta asiantuntijoilta ostettuja palveluja. Tällaisia ovat esimerkiksi konsultti- ja koulutuspalvelut, kirjanpito ja palkanlaskenta, mikäli ne eivät sisälly palkkakustannuksiin.
  - Ostopalveluiden hankinnassa niin kuin muissakin hankinnoissa tulee huomioida kustannusten kohtuullisuus.

Lisää kustannuksia: Matkakulut

- Matkakulut flat rate 15 prosentissa
- Tukikelpoisia ovat hyväksytyn hankesuunnitelman mukaiset matka- ja majoituskustannukset sekä päivärahat.
- Ulkomaanmatka
  - Hankehenkilöstö
  - 50 %, opintomatka
  - Tiedonhankintamatka

Rahoitusosuudet

- (42 % + 58 %) tai (42 % + 38 % + 20 %)
- ELY-keskushanke < - > Leader-hanke
- Hankemuodot:
  - Tiedonvälitys 100 % + demonstraatio 60/100 %
  - Koulutus 90 % - 70 %
75 % yritysryhmä
  - Yhteistyöhanke 100 % - 80 % - 60 %
75 %, yritysryhmä
  - Yleishyödyllinen investointi
100 % - 75 % - 70 % - 50 %
laajakaista 70 % tai 50 %
vesihuolto 50 %

Yksityinen rahoitus

- Yksityinen rahoitus on luonnollisen henkilön, yksityisoikeudellisen yhteisön, säätiön tai yhdistyksen rahoitusta tai muuta suoritusta, jonka arvo voidaan määritellä rahana.
- Hankkeen yksityisenä rahoituksena hyväksytään rahallinen osuus tai vastikkeetta hankkeelle tehty työ.
- Rahallisella rahoitusosuudella voidaan korvata vastikkeetta hankkeen hyväksi tehtyä työtä, jos vastikkeeton työ ei toteudu rahoitussuhteiden mukaisesti.
- Vastikkeetta hankkeen hyväksi tehdyn työn määrän tulee olla maksuhakemuksessa sama niin kustannus- kuin rahoituspuolella.
- Vastikkeetta hankkeen hyväksi tehdyllä työllä ei voi korvata rahallista osuutta -> Muutospäätöksellä voidaan rahoitussuhteita muuttaa.

Vastikkeeton työ

- Vastikkeetta hankkeen hyväksi tehty työ eli talkoot
- Voidaan hyväksytyn hankesuunnitelman mukaan hyväksyä hankkeen kustannukseksi yleishyödyllisessä kehittämis- tai investointihankkeessa.
  - Rakentamisen suunnittelu
- Ei koske yhteistyöhankkeita, eikä koulutus- ja tiedonvälitys-toimenpiteitä.
- Talkootyön tulee olla konkreettisesti hanketta eteenpäin vievää työtä ja sen tekijän tulee olla vähintään 15- vuotias.
- Talkootyön arvo on 15 euroa tunti työntekijää kohti. Jos talkootyö tehdään traktorilla tai muulla vastaavalla työkoneella, työkoneen käyttämisen arvo on lisäksi 30 euroa koneen käyttötunnilta.

Hankkeen tulot

- Hankkeella voi olla tuloja, jotka eivät kuulu hankkeen yksityiseen rahoitukseen.
- Hankkeen tuloja ovat
  - hankkeen toteuttamiseksi hankittujen tavaroiden ja palvelujen myynnistä saadut tulot
  - hankkeen tuotosten myynnistä saadut tulot
  - hankkeen hyödykkeistä saadut käyttökorvaukset
  - toimitiloista saadut käyttökorvaukset
- Hankkeen tulot vähennetään maksukauden aikana syntyneistä hyväksyttävistä kustannuksista, ne vähentävät maksettavaa tukea.
- Huomioon otetaan tulot, jotka maksetaan tuensaajalle hankkeen toteuttamisaikana.
- Saadut tulot kirjataan maksuhakemuksessa sekä kustannus- että rahoituspuolelle.

Tukikelpoisuuden rajoitukset

- Sellaisten hankintojen kustannuksiin, jotka on tehty hakijalta, hänen perheenjäseneltään, hakijan tai hänen perheenjäsentensä määräysvallassa olevalta yritykseltä tai hakijan yrityksen johtavassa asemassa olevalta henkilöltä, jollei hankinnasta ole hankittu riittävästi tarjouksia muilta asianmukaisilta tahoilta;
- Korkoihin, provisioihin ja varainsiirtoveroon sekä muihin investoinnin tai muun toimenpiteen rahoituksesta aiheutuviin kustannuksiin;
- Leasingkustannuksiin, jos sopimuksen kohteena oleva kone tai laite sopimusehtojen mukaisesti siirtyy hakijan omistukseen;
- Osamaksulla hankittavan koneen tai laitteen maksueriin, jos hankitun omaisuuden omistusoikeus ei siirry hankkeen toteutusaikana;

Tukikelpoisuuden rajoitukset

- Arvonlisäveroon, joka ei jää hakijan lopulliseksi kustannukseksi ja hakija ei esitä selvitystä siitä, että kustannuksesta ei ole mahdollista saada arvonlisäveron palautusta;
- Kustannuksiin, jotka eivät jää hakijan lopulliseksi menoksi palautuksen, hyvityksen tai muun vastaavan syyn johdosta;
- Kustannuksiin, jotka aiheutuvat hakijan muusta kuin hankkeen toteuttamiseen liittyvästä säännöllisestä tavanomaisesta toiminnasta tai siihen liittyvästä suhdetoiminnasta;
- Palkkoihin ja palkkioihin siltä osin, kuin ne ylittävät vastaavasta tehtävästä yleisesti maksettavan palkan ja palkkion määrän;
- Muihin palkkaukseen kuuluviin kustannuksiin kuin lakisääteisistä tai työnantajaa velvoittavasta työehtosopimuksesta johtuviin kustannuksiin;

Tukikelpoisuuden rajoitukset

- Matkakustannuksiin siltä osin, kuin ne ylittävät määrän, joka korvattaisiin matkan suorittamisen aikana voimassa olevan valtion matkustussäännön mukaan;
- **Sellaisen työntekijän** palkkauksesta aiheutuviin kustannuksiin, joka ei ole tukea haettaessa ollut hakijan vakinaisen viran haltija tai toistaiseksi voimassa olevassa kokoaikaisessa työsuhteessa oleva työntekijä, jos virka tai toimi täytetään yli vuodeksi (kumulatiivinen htv) eikä kyseinen virka tai toimi ole ollut julkisesti haettavana;
- Virkamiehen matkakustannuksiin ja kokouspalkkioihin, jos tehtävä kuuluu virkamiehen viranhoitoon.

Lisätietoja hanketuista

- Uudenmaan ELY-keskuksessa;
  - Juha Mäkinen, juha-k.makinen@ely-keskus.fi, puh. 0295 021 110
  - Maria Konsin-Palva, maria.konsin-palva@ely-keskus.fi, puh. 0295 021 081

Maaseutu.fi

Uusimaaseutu.fi

Suomi.fi (lomakkeet)

Mavi.fi

Ely-keskus.fi

Muistiinpanot

Muistiinpanot

KANSALLISET KYNNYSARVOT (HANKINTALAIN 25 §)

Hankintalaji	Kynnysarvo (euroa)
Tavara- ja palveluhankinnat	60 000
Käyttöoikeussopimukset / palvelut	500 000
Terveystenhoito- ja sosiaalipalvelut	400 000
Muut erityiset palvelut	300 000
Rakennusurakat	150 000
Käyttöoikeusurakat	500 000
Suunnittelukilpailut	60 000

10 c §

Yleishyödylliseen investointiin myönnettävän tuen määrä

Yleishyödyllisen investoinnin tukea voidaan myöntää muu julkinen rahoitus mukaan lukien 75 prosenttia tai, jos tuen hakijana on julkisoikeudellinen yhteisö, 100 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista. Julkisoikeudelliselle yhteisölle voidaan myöntää tukea vain, jos muun julkisen rahoituksen osuus julkisesta rahoituksesta on vähintään 30 prosenttia.

Vesihuoltoon kohdistuviin yleishyödyllisiin investointeihin tukea voidaan myöntää muu julkinen rahoitus mukaan lukien 50 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista.

Tietoliikenneyhteyksiin kohdistuviin yleishyödyllisiin investointeihin tukea voidaan myöntää muu julkinen rahoitus mukaan lukien 70 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista.

Vaikka yleishyödyllinen investointi toteutettaisiin osana muuta toimenpidettä, investoinnin tukitaso ei muutu.

Julkista tukea saava taho

Hankintalakia sovelletaan myös mikä tahansa tahon tekemiin hankintoihin, jos ostaja saa hankinnan tekemistä varten tukea yli puolet hankinnan arvosta hankintalain 1-4 kohdissa tarkoitetulta hankintayksiköltä. Säännös on koettu käytännössä tärkeäksi, sillä se rajoittaa omalta osaltaan hankintalain velvoitteiden laiminlyöntiä julkista tukea myöntämällä. Säännös on myös kilpailupoliittisesti merkittävä ja tehostaa osaltaan avustusten käyttöä.

Julkisen tuen tulee kohdistua tiettyyn hankintaan, jotta tukea saava yksikkö katsottaisiin tällä perusteella hankintayksiköksi. Yleistä toiminta-avustusta ei katsota lainkohdassa tarkoitetuksi tueksi. Julkinen tuki voi olla luonteeltaan myös laina tai kansallisesti hallinnoitavista Euroopan unionin rahastoista maksettava tuki. Jos tuki muodostuu korkotuetusta lainasta tai korkotuesta, lakia sovelletaan, mikäli korkotuki tai muu rahoitukseen saatu palautumaton tukiosuus nousee yli puoleen hankinnan arvosta. Hankekohtaisen tuen osalta on käytettävä tapauskohtaista harkintaa arvioitaessa tuen kohdistumista tiettyyn hankintaan. Näillä perusteilla hankintalain soveltamisalaan voi tulla myös julkista tukea hankintoihinsa saavat yksityiset tahot.

Julkista tukea myöntävien hankintayksiköiden tulee kiinnittää tuensaajien huomiota hankintalaista tuleviin kilpailuttamisvelvoitteisiin. Tukea koskevaan päätökseen olisi syytä sisällyttää viittaus hankintalainsäädännön soveltamiseen.

Koska hankintalaki on yleislaki, voidaan muussa laissa poiketa perustelluista syistä yleislain velvoitteista tuen saajien osalta. Tällainen poikkeus sisältyy esimerkiksi maatalouden rakennetuista annetun lain (1476/2007) 20 §:ään (1507/2009).

